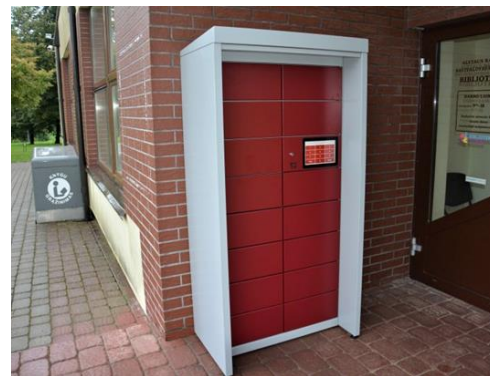
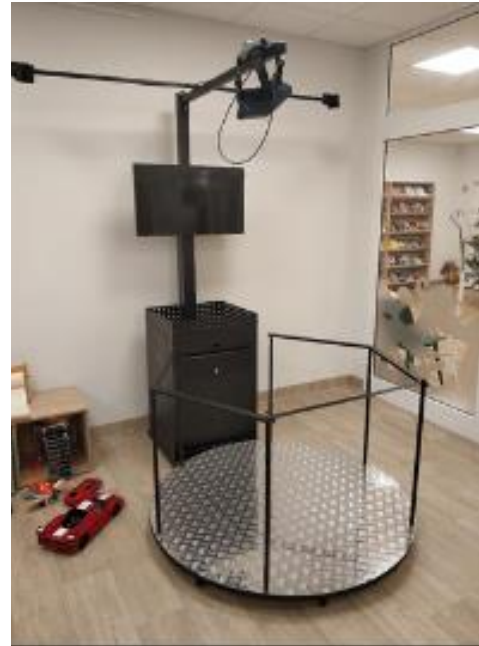

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2021 M. VEIKLOS ATASKAITA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga,
Naujoji g. 48, LT-62381 Alytus
Tel./faks. (8 315) 51 451

El. p. biblioteka@alytus.rvb.lt, www.alytus.rvb.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų
registre, kodas 188202383

PATVIRTINTA
*Alytaus rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos
direktoriaus*
2022-02-14 įsakymu Nr. V-03-
(1.12)

Turinys

I. BENDROJI DALIS	4
II. BIBLIOTEKOS PRIEINAMUMAS	5
III. FONDO FORMAVIMAS	6
IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	11
V. DARBAS SU VARTOTOJAIS VAIKAIS	24
VI. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	28
VII. METODINĖ VEIKLA	31
VIII. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE. PROJEKTAI	32
IX. PERSONALAS	36
X. MATERIALINĖ BAZĖ	38
XI. FINANSAVIMAS	39
XII. IŠVADOS IR TIKSLAI	40

TRUMPINIMAI

SVB – savivaldybės viešosios bibliotekos

VB – viešoji (centrinė) biblioteka

MF – miesto filialai

KF – kaimo filialai

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema

NBDB – Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

PĮ – programinė įranga

VIPT – viešieji interneto prieigos taškai

EUR – eurai

egz. – egzempliorius

fiz. vnt. – fizinis vienetas

pav. – pavadinimai

I. BENDROJI DALIS

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau SVB) tinklą sudaro Viešoji (centrinė) biblioteka (toliau – VB), 2 miesto (toliau – MF) ir 30 miestelių bei kaimų filialai (toliau – KF), kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje. Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra visiems prieinama viešoji įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį fondą, aptarnaujanti visus visuomenės narius viešaisiais informacijos šaltiniais, siekianti būti informacijos sklaidos, mokslo ir savišvietos, kultūros ir laisvalaikio centru. Tai vieta, kur užtikrinamos informacinės paslaugos, diegiamos naujos technologijos, garantuojama prieiga prie išteklių internete. Biblioteka yra ta vieta, kur žmonės ateina ne tik pasiskolinti knygų ar paskaityti laikraščių, žurnalų.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos misija – būti moderniu vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis.

2021 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai buvo filialų infrastruktūros gerinimas, kokybiškas bibliotekinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas, teikiamų paslaugų įvairovė, filialų dokumentų fondų atnaujinimo problemos sprendimas, Alytaus krašto rašytinio paveldo kaupimas, saugojimas, sklaida, dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programoje bei dalyvavimas projektinėje veikloje, siekiant sumažinti kaimo ir miesto bibliotekų vartotojų atskirtį ir suteikti lygias galimybes visiems kaimo bibliotekų lankytojams.

VB ir 32 filialuose sukauptas 317690 fiz. vnt. spaudinių ir kitų laikmenų fondas, lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama internetu prieiga, lankytis kultūrinuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose.

Ataskaitiniais metais savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) tinkle įregistruoti 7812 skaitytojų, apsilankė 78954 lankytojai, išduota 173188 dokumentai.

2021 metais viešoji biblioteka plėtė šviečiamąją-educacinę, socialinę-visuomeninę veiklą, stiprindama sąveiką su vietos bendruomenėmis. Bibliotekose buvo teikiamos nemokamos interneto, informacijos paieškos, kraštotyrinės informacijos sklaidos, dokumentų skenavimo, kopijavimo, spausdinimo paslaugos, vedami edukaciniai užsiėmimai, netradicinio ugdymo pamokos, ekskursijos, organizuojamos internetinės transliacijos, rengiamos dokumentų ir virtualios parodos.

Biblioteka savo veikla ir įvairiomis priemonėmis paminėjo Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metus; Buvo renginių, skirtų Vytauto Mačernio ir archeologės, antropologės, baltų ir indoeuropiečių kultūros tyrinėtojos Marijos Gimbutienės metams paminėti.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant Skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“ varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“. Ir nors šiais metais pirmą vietą Vilniaus regione užėmė Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, nuo jų nedaug atsiliko antrą vietą skaitymo iššūkyje laimėjusi Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka. Džiugu, jog šioje skaitymo skatinimo akcijoje dalyvavo net 917 rajono viešosios bibliotekos skaitytojų, kurie per tris vasaros mėnesius perskaitė 4710 knygų. Priminsiu, jog visas penkias organizatorių užduotis įveikė 840 rajono skaitytojų. Šioje skaitymo skatinimo akcijoje gerų rezultatų pasiekė Daugų, Simno, Butrimonių, Krokialaukio, Miroslavo, Vankiškių bibliotekos, sugebėjusios šia akcija sudominti ne vieną dešimtį savo skaitytojų.

Bibliotekos lankytojai vis aktyviau naudojami virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Populiarėja ne tik knygų ar prenumeruojamų leidinių paieška elektroniniame bibliotekos kataloge, bet ir informacijos apie renginius ir naujienas bibliotekos svetainėje, Facebook socialiniame tinkle, aktyvėja išankstinis paklausių knygų rezervavimas internetu.

VB ir jos filialai daug dėmesio skyrė bibliotekų įvaizdžio patrauklumui, bibliotekų teikiamų paslaugų plėtrai, organizavo mokinių supažindinimo su bibliotekų veikla renginius. Plėtodami ir stiprindami partnerystę su kitomis įstaigomis bei organizacijomis, įgyvendinome įvairius projektus, organizavome kultūrinius renginius, skatinome domėjimąsi literatūra, aktyvinome gyventojų skaitymo poreikius, puoselėjome ne tik ilgametes tradicijas, bet ieškojome ir naujų darbo formų.

II. BIBLIOTEKOS PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji biblioteka, 2 miesto ir 30 miestelių bei kaimų filialai, kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje.

Iš viso savivaldybės viešųjų bibliotekų – 33

VB – 1 (administracija ir 3 skyriai)

Filialai – 32.

Iš jų Miesto filialų – 2. Šie filialai aptarnauja ir mokyklų bendruomenes.

Kaimo filialų – 30. Iš jų: kaimo bibliotekų, aptarnaujančių mokyklų bendruomenes – 5.

2. Tinklo pokyčiai

SVB tinklas, suformuotas seniūnijų centruose ir didesniuose kaimuose, yra prieinamas skaitytojams ir informacijos vartotojams, tenkina rajono gyventojų poreikius, todėl 2021 m. jis nepakito – nebuvo nei atidarytų, nei uždarytų filialų.

3. Nestacionarus aptarnavimas

Nestacionarus aptarnavimas – speciali bibliotekos paslauga, kuria vartotojai aptarnaujami už bibliotekos ribų. Bibliotekoje naudojamos dvi nestacionaraus vartotojų aptarnavimo formos: bibliotekiniai punktai ir knygnešystė. Rajone liko vienas nestacionarus bibliotekinis paslaugų punktas Geištaruose. Kai kurie gyventojai namuose aptarnaujami knygnešių pagalba.

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
SVB	111	123	217	258	3966	4224
VB	0	6	0	12	0	340
MF	8	6	11	8	115	108
KF	103	111	206	238	3851	3776

Toli nuo bibliotekos gyvenantys senyvi ir neįgalūs žmonės buvo aptarnaujami namuose. Jiems spaudinius į namus nešė pačios bibliotekų darbuotojos, į pagalbą buvo pasitelkti knygnešiai ir geranoriški skaitytojai.

SVB per praėjusius metus užregistruoti 344 žmonės su negalia ir 1243 pensininkai.

	Neįgalieji		Pensininkai	
	<i>Viso</i>	<i>Išdavimas</i>	<i>Viso</i>	<i>Išdavimas</i>
Sistemoje	344	9474	1243	38912
VB	184	7847	339	18466
MF	25	351	120	2302
KF	135	1276	784	18144

VB yra viena kompiuterizuota darbo vieta su specializuota programine įranga, skirta žmonėms, turintiems regėjimo negalią. Nuo 1993 m. Lietuvos aklųjų biblioteka VB teikia specialią literatūrą, garsinėmis knygomis aptarnaujami aklieji ir silpnaregiai.

III. FONDO FORMAVIMAS

Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka komplektuoja spaudinių ir kitų dokumentų fondus, atsižvelgdama į Alytaus rajono istorines tradicijas, kultūrinę ir ekonominę plėtrą, gyventojų informacines reikmes, leidyklų pateikiamas naujienas ir į dokumentų įsigijimui skirtas lėšas. Sutartys su knygų tiekėjais buvo sudarytos ir nauji leidiniai bibliotekai įsigyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.

1. Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra dokumentų (fiz. vnt. ir pav.)

SVB – 317690 fiz. vnt. ir 28245 pav. dokumentų

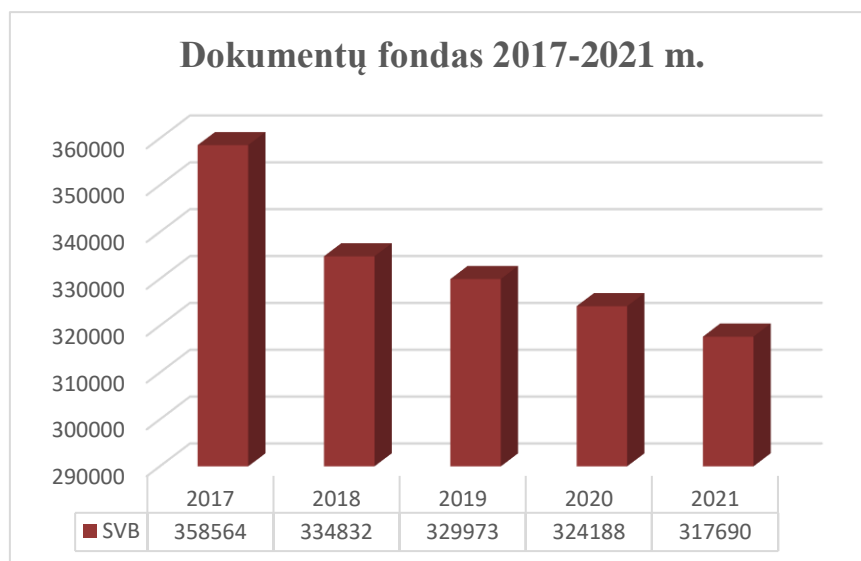
VB – 90285 fiz. vnt. ir 26809 pav.

MF – 42382 fiz. vnt. ir 17989 pav.

KF – 185023 fiz. vnt. ir 6698 pav.

Alytaus rajono bibliotekų fonduose dominuoja grožinė literatūra (64,3 %). Šakinės literatūros daugiausia sukaupta viešojoje bibliotekoje – 37,1 %, mažiausiai jos turi miesto filialai.

1 Pav. Dokumentų fondas 2017–2021 m.

Apžvelgiant 5 metų bibliotekos dokumentų fondo judėjimo tendencijas, matomas pastovus fondų mažėjimas. Kiekvienais metais nurašoma aktualumą praradusi ir susidėvėjusi literatūra, o naujų leidinių įsigyjama palyginus labai nedaug, nes to neleidžia padaryti turimi finansiniai ištekliai. Dėl kasmet kylančių knygų kainų negalima patenkinti visų bendruomenės informacinių poreikių. Trūksta lėšų naujų knygų įsigijimui, periodinių leidinių prenumeratai. Nuolatinis lėšų trūkumas apsunkina nuoseklų komplektavimą ir skurdina vartotojų pasirinkimą. Fondai sensta. Didžiąją jų dalį sudaro seni leidiniai, kurių fonde yra po keletą egzempliorių, nes atnaujinimas vyksta labai lėtai.

Dokumentų fondas lyginant su 2020 metais sumažėjo 6498 fiz. vnt. Daug neaktualių arba skaitytojų pamestų dokumentų nurašyta VB (2680 vnt.), Daugų (1413 vnt.), Alovės (875 vnt.) ir Venciūnų (914 vnt.) filialuose.

Vidutinis miestų filialų fondų dydis 21191 fiz. vnt. Miestų filialų fondai, palyginus su praeitais metais sumažėjo, nes buvo nurašyta 2128 fiz. vnt. dokumentų, o gauti buvo 1011 fiz. vnt. dokumentų. Vidutinis kaimo filialų fondų dydis 6167 fiz. vnt., t. y. 114 fiz. vnt. mažiau nei praeitais metais.

Formuojant fondus, atsižvelgiama į vartotojų poreikius, todėl stengiamasi įsigyti kuo daugiau pavadinimų dokumentų.

Dokumentų fondas (fiz. vnt. ir proc.)

	Fondo dydis		Grožinė lit.		Šakinė lit.		Periodika	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	317690	28245	204375	64,3	90526	28,5	22789	7,2

VB	90285	26809	47228	52,3	33527	37,1	9530	10,6
MF	42382	17989	31243	73,7	9071	21,4	2068	4,9
KF	185023	6698	125904	68,0	47928	25,9	11191	6,0

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka 12,3 dokumentų, iš jų MF – 16,4, KF – 8,0.

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,3, MF – 0,4, KF – 0,3.

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų – 0,1, mieste – 0,02, kaime – 0,01.

Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų – 0,0037, mieste – 0,0039, kaime – 0,007.

Vienam vartotojui tenka dokumentų – 40,7, VB – 38,6, MF – 44,5, KF – 40,9.

Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų – 1,0, VB – 0,3, MF – 1,1, KF – 1,3.

Informacijos išteklius pirkome tiekėjų apklausos būdu. Skelbėme tiekėjų apklausas, kurių pagrindinis kriterijus – pasiūlyta mažiausia kaina. Knygų sąrašai buvo sudaromi pagal „Ekspresinformacijas apie naujus spaudinius, išėjusius Lietuvoje“, taip pat į juos įtraukėme ir VB skyrių ir filialų vartotojų pageidaujamas anksčiau išėjusias knygas, jeigu jomis dar buvo prekiaujama. Iš viso per metus buvo įsigyta knygų už 49225 EUR. Šiais metais knygų įsigyta mažiau, nes praeitais metais knygoms įsigyti buvo skirtas papildomas finansavimas.

3. Dokumentų gavimas (fiz.vnt. ir pav.)

	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	7715	653	3527	501	541	131
VB	696	430	406	361	75	61
MF	1011	326	492	244	138	70
KF	6008	158	2629	119	328	30

Vidutiniškai viename miesto filiale gauta 505,5 fiz. vnt. ir 163 pavadinimų dokumentų. Vidutiniškai viename kaimo filiale – 200 fiz. vnt. dokumentų ir 5 pavadinimai.

	Periodinė literatūra	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	3647	21
VB	215	8
MF	381	12
KF	3051	9

Vidutiniškai viename miesto filiale gauta 191 fiz. vnt. ir 6 pav. periodinių leidinių, viename kaimo filiale gauta vidutiniškai 102 fiz. vnt. ir 6 pav. periodinių leidinių.

2021 metais spausdintos periodikos prenumeratai išleista 18000 Eur, t. y. tiek pat kaip ir praėjusiais metais. Visoje sistemoje gauta 3051 fiz. vnt. periodinių leidinių, arba 21 pavadinimai periodinių leidinių. VB gavo 215 fiz. vnt, 8 pavadinimų periodinių leidinių.

Dokumentų gavimas pagal gavimo šaltinius:

Gavimo šaltiniai	Dokumentų gavimas			
	Fiz. vnt.	Pav.	%	Kaina
Valstybės lėšos	3326	413	82	31225,47
Dovanos	405	92	10	1615,99
Parama	240	93	6	1282,14
Kiti šaltiniai	97	55	2	397,85

4. Naujai gautų dokumentų proc. fonde

SVB – 2,4 %;

VB – 0,8 %;

MF – 2,4 %;

KF – 3,2 %.

Viešoji biblioteka ir filialai stengiasi profesionaliai aptarnauti vartotojus, tinkamai komplektuojant bibliotekų fondus.

5. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (EUR)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (EUR)
LR kultūros ministerijos	30192	1,17
Savivaldybės	18000	0,70
Kitų šaltinių	1033	0,04
Iš viso	49225	1,90

2021 m. dokumentams įsigyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 30192,00 EUR.

Vienam gyventojui teko 1,17 EUR.

Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 18000 EUR. Vienam gyventojui teko 0,70 EUR.

Kitų šaltinių lėšos 1033 EUR. Vienam gyventojui teko 0,04 EUR.

Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria Alytaus rajono bibliotekos, yra naujų knygų trūkumas. Didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukomplektuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku. Didžiąją fondų dalį sudaro seni leidiniai, kurių bibliotekos turi po kelis egzempliorius, o atnaujinimas vyksta labai lėtai. Skaitytojai aktyviai ieško vis naujų knygų, tačiau, gaudami po kelis egzempliorius, jų poreikių negalime patenkinti, nes knygos paskirstomis į VB ir 32 filialus. Dėl to mažesnių kaimo bibliotekų fondai yra daug skurdesni už miesto ar seniūnijų centrų bibliotekų fondus.

Tokia padėtis riboja gyventojų prieinamumą prie informacijos, didina įvairių socialinių grupių, miesto ir kaimo atskirtį.

6. Dokumentų nurašymas (fiz. vnt. ir pav.)

SVB – 14213 fiz. vnt. ir 941 pav.

VB – 2690 fiz. vnt. ir 798 pav.

MF – 2128 fiz. vnt. ir 715 pav.

KF – 9405 fiz. vnt. ir 8941 pav.

Nurašymo priežastys (fiz. vnt.):

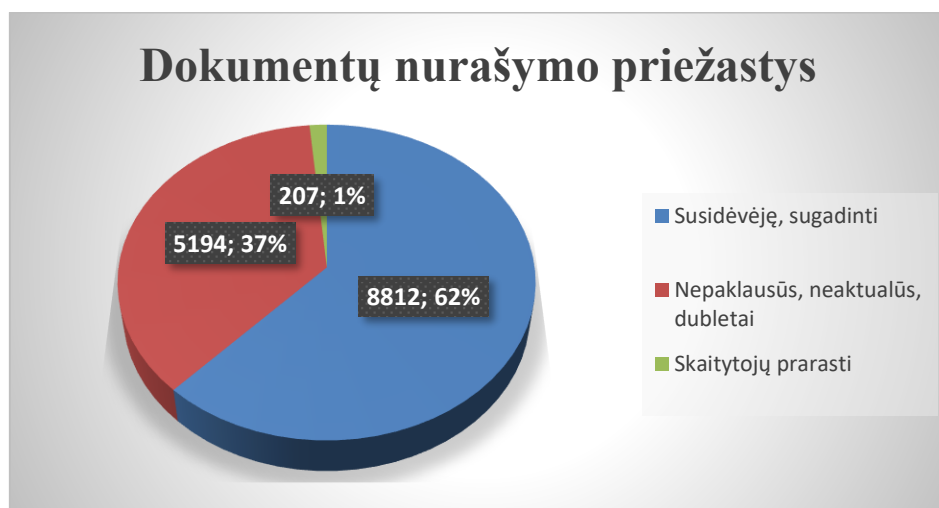
Susidėvėję, sugadinti – 8812

Nepaklausūs, neaktualūs, dubletai – 5194

Skaitytojų prarasti – 207

Perduota kitoms bibliotekoms – 0

Kitos priežastys – 0

2 pav. Dokumentų nurašymo priežastys

Didžiausią dalį nurašomų dokumentų – net 8812 fiz. vnt. arba 62 % sudaro susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai. Kiek mažiau – 5194 fiz. vnt. arba 37 % yra nepaklausūs, neaktualūs ar vartotojų sugadinti dokumentai. Vartotojų prarasti 207 fiz. vnt. tai sudaro tik 1 % nurašomų dokumentų.

Bibliotekų fondai sparčiai sensta, todėl stengiamasi pagal galimybes daryti atranką ir nurašyti susidėvėjusią ar aktualumą praradusią literatūrą. Nors kasmet stengiamasi atrinkti ir nurašyti nemažai neaktualių dokumentų, bet fonduose vis dar yra užsilikę nemažai tokių spaudinių, kurie vartotojams jau nebepaklausūs.

7. Fondo naudojimas

	Bendroji apyvarta	Grožinės literatūros apyvarta	Šakinės literatūros apyvarta
Viešoji biblioteka	1,42	0,50	0,07
Miesto filialai	0,59	0,19	0,02
Kaimo filialai	0,56	0,21	0,01
Viso	0,81	0,29	0,03

Fondo panaudojimo koeficientas:

- ✚ Grožinės literatūros – 0,84;
- ✚ Šakinės literatūros – 0,20;
- ✚ Periodinių leidinių – 2,56.

Atsarginis fondas

2020 m. atsarginiame fonde dokumentų nėra, nes jau 2018 m. visas VB atsarginis fondas buvo nurašytas.

IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas

2021 metų pabaigoje rajone gyveno 25837 gyventojai (Alytaus rajono savivaldybė, 2021 m. duomenys).

Rajono gyventojų skaičius pagal bibliotekų aptarnaujamus mikrorajonus:

	Gyventojų skaičius 2021m.	Gyventojų sutelkimo procentas (%)
Miesto filialai	2590	37
Kaimo filialai	23247	19
Viso	25837	30

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai – 782, vienam MF tenka 1295, vienam KF tenka 775 kaimo gyventojai.

2. Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius, lyginant su 2020 metais:

SVB – 7812 vartotojų, t. y. 3031 vartotoju mažiau, lyginant su praeitais metais.

VB – 2340 vartotojų, t. y. 2474 vartotojais mažiau.

MF – 953 vartotojai, t. y. 118 vartotojų mažiau.

KF – 4519 vartotojų, t. y. 439 vartotojais mažiau, lyginant su praeitais metais.

3 Pav. Vartotojų skaičiaus dinamika SVB 2017–2021 m.

Apžvelgiant vartotojų skaičiaus dinamiką pastebimas registruotų vartotojų skaičiaus visoje sistemoje mažėjimas. Lyginant su praėjusiais metais 2021 m. vartotojų skaičius sumažėjo 3031 vartotoju. Pagrindinės šių metų rodiklių sumažėjimo priežastys karantino pratęsimas iki gegužės mėnesio ir nuo liepos mėnesio paskelbta valstybės lygio ekstremali padėtis. Nuo naujų metų pradžios iki gegužės Alytaus rajono bibliotekos aptarnavo skaitytojus bekontakčiu būdu. Be to ir patys skaitytojai labai saugojosi, bijojo eiti į biblioteką, kad neužsikrėstų virusu.

Siekdami padidinti vartotojų sutelkimą, bibliotekų darbuotojai ieško naujų, patrauklių darbo formų. Palaikomas bendradarbiavimas su švietimo, kultūros, socialinėmis visuomeninėmis organizacijomis, kitomis įstaigomis.

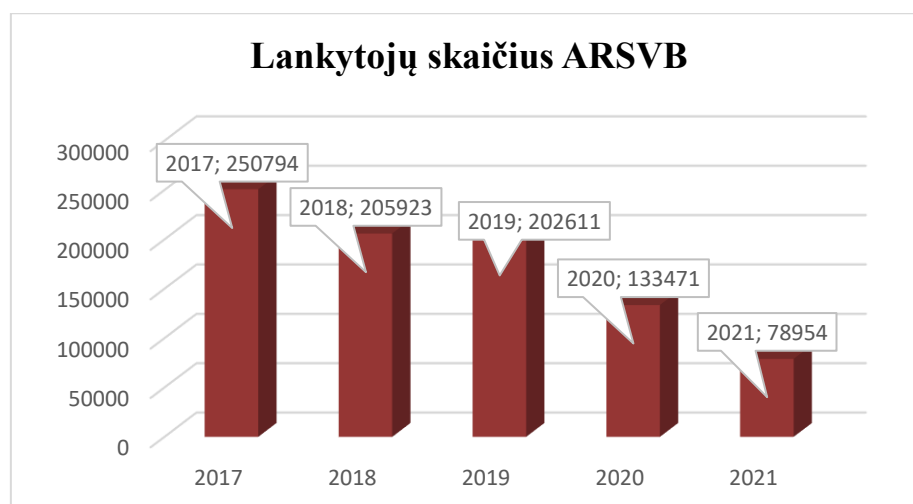
Vartotojų sudėtis nekito. Į bibliotekas užsuka įvairūs žmonės – suaugę, vaikai, paaugliai ir besimokantis jaunimas, dirbantys ir bedarbiai ir t.t. Aišku, skiriasi skaitytojų grupių poreikiai, interesai, gebėjimai ir problemos. Aptarnaujant skaitytojus didžiausias dėmesys buvo skiriamas kiekvienam vartotojui. Buvo siekiama greitai, kokybiškai, mandagiai ir profesionaliai patenkinti vartotojų poreikius.

3. Apsilankymų skaičius

	2021	2020	Skirtumas
VB	17903	47342	-29439
MF	10370	21660	-11290
KF	50681	64469	-13788
Viso SVB	78954	133471	-54517

Vidutiniškai viename kaimo filiale apsilankyta 13 kartų, miesto filiale – 20 kartų.

4 Pav. Lankytojų skaičiaus dinamika SVB 2017–2021 m.

Lankytojų skaičius bibliotekose kasmet vis mažėja. Šiais metais skaitytojų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo karantino laikotarpis, kai rajono bibliotekos neaptarnavo skaitytojų. Taip pat įtakos galėjo turėti mažėjantis skaitymo, ypač jaunimo tarpe, poreikis, bibliotekų remonto darbai, darbuotojų sergamumas, emigracija. Be to vis daugiau informacijos prieinama internete nuotoliniu būdu: vartotojas prisitęsęs knygų grąžinimo laikotarpi, užsisako ar rezervuoja knygas neužeidamas į biblioteką. Sparčiai daugėja gyventojų, turinčių interneto prieigą namuose ar mobiliuosiuose įrenginiuose.

Viešojoje bibliotekoje lankytojų rodiklių sumažėjimui įtakos turėjo bibliotekos tinklo optimizavimas. Biblioteka pradėjo dirbti 40 val. per savaitę, nedirbant šeštadieniais. Darbas vyksta bekontakčiu būdu, skaitytojų neįleidžiant į biblioteką. Skaitytojai knygas gali užsisakyti internetu, telefonu arba el. paštu. Neįleidžiant skaitytojų į biblioteką buvo atsisakyta skaityklos paslaugų, kartu buvo atsisakyta spaudos. Nemažą dalį lankytojų sudarė lankytojai skaitykloje ir lankytojai prie kompiuterių, kurie naudojami nemokamomis interneto paslaugomis. Neįsileidžiant lankytojų, neleidžiama naudotis ir nemokamomis Viešos interneto prieigos taškų paslaugomis (VIPT). VIPT 10 kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams Viešojoje bibliotekoje panaikintos, o kompiuteriai perkelti atnaujinant kitų filialų VIPT darbo vietas. Mokymų klasėje likę 10 kompiuterizuotų darbo vietų, bet jos skirtos tik mokymams ir lankytojams, kurie ateina kopijuoti ar atsispausdinti dokumentus.

4. Lankomumo rodikliai

	Apsilankymų sk.	Lankomumo rodiklis
SVB	78954	10,1
VB	17903	7,7
MF	10370	10,9
KF	50681	11,2

Nors viešosios bibliotekos yra tapusios bendruomenės susibūrimo centrais ir nemažai gyventojų naudojami viešosios interneto prieigos bei bevielio interneto paslaugomis, tačiau lankytojų skaičius 2021 m. vis tiek sumažėjo. Tai vėlgi įtakos turėjo bibliotekų uždarymas karantino laikotarpiais. Besimokančio jaunimo interesai apima ekonomikos, verslo, teisės, politikos sritis ir kt., tačiau daugiau reikalingos informacijos galima rasti universitetų bibliotekose arba internete, neišeinant iš namų. Norint didinti lankytojų skaičių labai svarbu nustatyti esamų lankytojų poreikius, gebėti esamiems ir būsimiems lankytojams teikti reikiamą ir tikslią informaciją.

5. Dokumentų išduotis

	Iš viso		Išduota į namus		Išduota vietoje	
	Fiz. vnt. 2021	Fiz. vnt. 2020	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	173188	257257	161978	94	11210	6
VB	61411	128650	61411	100	0	0
MF	15988	24962	15231	95	757	5
KF	95789	103645	85336	89	10453	11

Grožinės ir šakinės literatūros išduotis (be periodinių leidinių)

	Grožinės lit.		Šakinės lit.	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	125620	73	11735	7
VB	53677	87	7734	13
MF	12165	76	799	5
KF	59778	62	3202	3

Dokumentų į namus išduodama 94 % visos išduoties. VB į namus išduodama 100 %, nes vietoje viešojo biblioteka jau nuo metų pradžios skaitytojų neįsileidžia. Į viešąją biblioteką skaitytojai gali ateiti tik atsispausdinti reikiamą informaciją. Tai taip pat turėjo įtakos skaitytojų, lankytojų ir išduoties sumažėjimui. Dauguma skaitytojų, o ypač vaikai, nori knygą išsirinkti patys, o ne užsisakyti internetu arba telefonu.

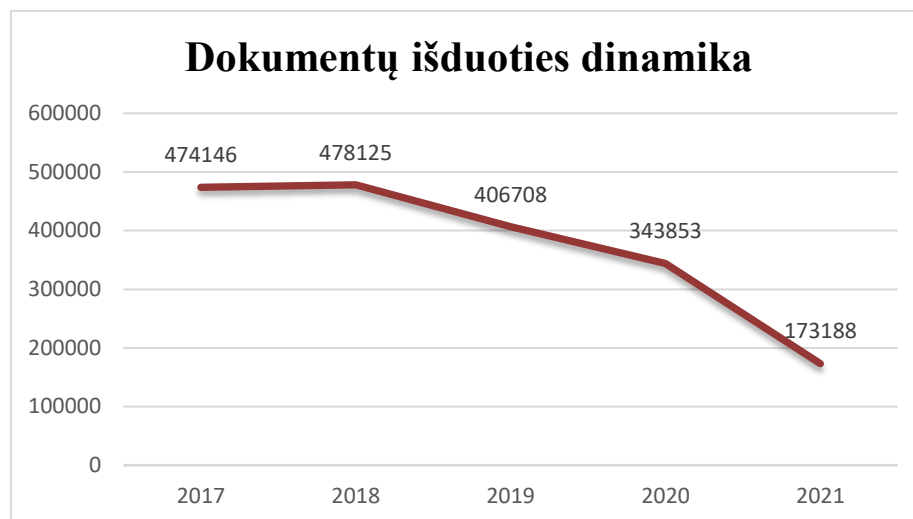
Bibliotekose daugiau išduodama grožinės literatūros dokumentų. Šakine literatūra labiau domisi studentai, tačiau jiems reikalingi tik ne senesni nei penkių metų dokumentai.

Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%
SVB	35833	21
VB	0	0
MF	3024	19
KF	32809	34

Periodinių leidinių išduotis, palyginus su grožinės ir šakinės literatūros išdavimu yra didžiausia kaimo filialuose. Kaimo filialuose periodiniai leidiniai išduodami į namus.

5 Pav. Dokumentų išduotis SVB 2017–2021 m.

Apžvelgiant 5 metų išduoties dinamiką matome, kad nuo 2018 m. dokumentų išduotis nuolat mažėja. Šiais metais, lyginant su praeitais, išdavimas sumažėjo net 170 665 fiz. vnt.

SVB vartotojų, lankytojų, dokumentų išduoties skaičiaus mažėjimui vėlgi įtakos turėjo paskelbtas karantinas, VB tinklo optimizavimas, gyventojų skaitomumo mažėjimas, mažas vaikų ir paauglių skaitomumo lygis, darbuotojų sergamumas, bibliotekų remontai ir kt. Šiais metais didesnis dėmesys kreipiamas į kaimo filialus, stengiamasi atnaujinti kaimo filialų fondus. Taupumo sumetimais Viešojoje bibliotekoje naujų knygų užsakoma tik po vieną egzempliorių, dėl to prie populiarių knygų susidaro ilgos rezervacijos eilės. Tuo tarpu kaimo filialuose tos pačios naujos knygos stovi lentynose. Išduotis būtų didesnė, jei populiarių laisvalaikio knygų, kurioms susidaro ilgos rezervacijos eilės, turėtume po du ar tris egzempliorius.

Karantino laikotarpiu išpopuliarėjo virtualios bibliotekos paslaugos ir jomis naudojosi vis daugiau vartotojų: neįleidžiant skaitytojų į biblioteką skaitytojai priversti užsisakyti knygas internetu, telefonu ar el. paštu. Auga rezervavimo ir knygų užsakymo internetu rodikliai, daugėja knygų gražinimo termino pratęsimų internetu, tačiau ne visiems toks knygų užsakymas patinka: žmonėms labiau patinka patiems rinktis knygas iš lentynų, nes ne visi seka knygų naujienas.

6. Skaitomumo rodikliai

	2021	2020 m.	Skirtumas
SVB	22,2	23,7	-1,5
VB	26,2	26,7	-0,5
MF	16,8	23,3	-6,5
KF	21,2	20,9	0,3

Skaitomumo rodikliai lyginant su praeitais metais sumažėjo. Vidutiniškai vienas vartotojas perskaitė 22 fiz. vnt. bibliotekos dokumentų.

7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	344	128	128	128	48
VB	10	10	10	10	12
MF	37	17	17	17	4
KF	297	101	101	101	32

Kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams skaičius lyginant su praėjusiais metais sumažėjo.

Į Viešąją biblioteką neįleidžiant skaitytojų, atsisakyta skaityklų. Panaikinta buvusių 16 nekompiuterizuotų darbo vietų vartotojams skaityklose. Viešos interneto prieigos taškų (VIPT) kompiuterizuotos darbo vietos Viešojoje bibliotekoje taip pat panaikintos, o kompiuteriai perkelti atnaujinant kitų filialų VIPT darbo vietas. Dėl bibliotekų tinklo optimizavimo atleisti 7 Viešosios bibliotekos darbuotojai ir jų darbo vietos taip pat panaikintos. Kompiuteriai panaudoti atnaujinant kompiuterinę įrangą filialuose.

8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

Per 2021 m. SVB vartotojams suteikta 1702 internetinės konsultacijos.

Gyventojų, dalyvavusių skaitmeninio raštingumo renginiuose, skaičius – 482.

Gyventojų, dalyvavusių kituose mokomuosiuose renginiuose, skaičius – 984.

Gyventojų, pateikusių skaitmeninio raštingumo užklausas, skaičius – 1128.

Iš viso per metus apmokyti ir konsultuoti 2594 gyventojai.

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Skaitmeninio raštingumo mokymai Val.
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	
SVB	25	400	8	56	714
VB	0	0	2	40	355
MF	4	75	2	4	0
KF	21	325	4	12	359

2021 metais bibliotekose buvo tęsiami gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai pagal projekto „Prisijungusi Lietuva“ programas. Dauguma mokymų vyko nuotoliniu būdu per Microsoft Teams programą. Viešojoje bibliotekoje dauguma mokymų vyko nuotoliniu būdu pažengusiems

virtotojams, rengiant grupes po 10-20 gyventojų. Kursų turinys ir mokymų grupės, kaip ir ankstesniais metais, sudaromos pagal lankytojų turimų žinių lygį ir poreikius.

Vartotojų skaitmeninio raštingumo mokymams buvo skirta 714 valandų. Buvo tęsiami mokymai gyventojams filialuose: kompiuterinio raštingumo pradmenų, kaip deklaruoti pajamas, kaip naudotis el. paslaugomis, kaip rasti informaciją internete ir kt. Apmokyti 382 gyventojai.

9. Prieiga ir sąlygos

Beveik penkis mėnesius VB ir rajono filialai skaitytojus aptarnavo ribojant lankytojų skaičių arba bekontakčiu būdu.

VB lankytojus aptarnavo pirmadieniais – penktadieniais nuo 9:30 iki 18 val.; šeštadieniais skaitytojų neaptarnavo. Įprastinės savaitės darbo valandų skaičius VB – 40 val.

MF įprastinės savaitės darbo valandų skaičius skirtingas (nuo 39.30 iki 53.30 val. per savaitę), tad vidutiniškai miesto bibliotekos vartotojams prieinamos 46.30 val. per savaitę.

KF savaitės darbo valandų skaičius taip pat labai skirtingas, nes kai kurios bibliotekos dirba tik pusę darbo dienos. Darbo laikas paskirstytas atsižvelgiant į vartotojų poreikius, nuo 20 val. iki 40.30 val. per savaitę. Vidutiniškas savaitės darbo valandų skaičius 34 val. per savaitę.

Analizuojamais metais didesnė Viešosios bibliotekos paslaugų dalis yra perkelta į virtualią erdvę. Nuotoliniu būdu galima naudotis bibliotekos paslaugomis: dokumentų paieška elektroniniame kataloge, leidinių užsakymu ir rezervavimu, leidinio išduoties termino pratęsimu. Vartotojai gali naudotis nuotolinių užklausų paslauga „Klausk bibliotekininko“.

Pastaruoju metu, kai COVID-19 riboja mūsų gyvenimą ir bendravimą, Viešosios bibliotekos darbuotojai nori saugiai ir patogiai net ir pandemijos sąlygomis teikti vartotojams bekontaktes knygų išdavimo bei grąžinimo paslaugas. Pandemija rajono bibliotekininkus išmokė nuolat ieškoti lankstesnių, patogesnių ir saugesnių knygų į namus išdavimo būdų, pagrindinį dėmesį skiriant saugesniam – bekontakčiam knygų išdavimui. Patogumas ir saugumas – du pagrindiniai kriterijai, kuriais dabartiniu metu vadovaujasi rajono bibliotekininkai, aptarnaudami savo skaitytojus. Tad prie rajono viešosios bibliotekos pastatytas pirmasis ir kol kas vienintelis Alytaus apskrityje knygomatas puikiai pasitarnaus įgyvendinant patogumo ir saugumo principus, nes nuo šiol užsakytus leidinius bekontakčiu būdu bus galima atsiimti bet kuriuo paros metu, septynias dienas per savaitę.

Knygomato veikimo principas panašus į visiems žinomą paštomatų veikimo būdą. Svetainėje biblioteka.lt, telefonu arba elektroniniu paštu užsisakius knygų ir pareiškus, jog jas norima pasiimti iš knygomato, belieka sulaukti SMS žinutės su keturių skaitmenų kodu, atėjus jį suvesti knygomato ekrane ir pasiimti užsakytus leidinius. Jeigu per 72 val. leidiniai iš knygomato neatsiimami, užsakymas yra naikinamas.

Bibliotekos knygomate yra 15 dėžučių, kuriose telpa aštuonios vidutinio dydžio ir formato knygos, tad ateityje visi norintys galės bet kuriuo jiems patogiu metu pasiimti iš anksto užsakytas knygas. Tai padaryti galima keliais būdais: per elektroninius valdžios vartus svetainėje biblioteka.lt ir pasirinkus jų atsiėmimo būdą.

6 pav. Nauja VB paslauga – knygomatas

Daliai jaunimo ši paslauga tiko, tačiau vyresnio amžiaus žmonės mieliau rinkosi dokumentų užsakymą nuotoliniu būdu, atsiimant dokumentus bibliotekoje. Vaikai knygomatu beveik nesinaudoja, nes dažniausiai nedrįsta skambinti užsisakyti knygų, dažnai bibliotekininkės knygas jiems parenka „savo nuožiūra“, be to knygas vaikai nori išsirinkti patys, jas pavartydami.

VB vartotojai turi galimybę grąžinti leidinius per dokumentų grąžinimo įrenginį. Toks dokumentų grąžinimo būdas yra patogus, nes skaitytojai gali atnešti knygas bet kuriuo paros metu, bet kurią savaitės ar šventės dieną. Tai labai patogu tais atvejais kai vartotojai nori grąžinti leidinius prieš darbą, kai skuba, po bibliotekos darbo valandų, savaitgaliais ar šventinėmis dienomis. Ypač šia paslauga naudojasi studentai. Kiek tokiu būdu grąžinta knygų ir kiek vartotojų tokia paslauga per 2021 m. pasinaudojo duomenų nėra, nes naujoji LIBIS programa tokios statistikos nefiksuoja.

10. TBA

Tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis 2021 m. vartotojai nesinaudojo.

11. Renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	890	78	318	494	19620
VB	35	2	1	32	148

MF	56	13	18	25	1693
KF	799	63	299	437	17779

Per 2021 metus Biblioteka suorganizavo 890 renginių. Iš jų 78 kompleksiniai, 318 žodinių ir 494 vaizdinių. Renginiuose apsilankė 19620 lankytojų.

Organizuojant renginius orientuotasi šį jubiliejinę sukaktį, rašytojų jubiliejus bei valstybines šventes. Bendradarbiauta su mokyklomis, gimnazijomis, miestų, miestelių ir kaimo bendruomenėmis.

Bibliotekose buvo organizuojamos edukacinės popietės, teminiai vakarai, spaudinių kūrybos darbų parodos, viktorinos, konkursai, susitikimai, garsiniai skaitymai.

Tai turbūt vienintelis rodiklis, kuris lyginant su praeitais metais, šiek tiek padidėjo. Kadangi į bendrą renginių skaičių įsiskaičiuoja vaizdiniai renginiai (parodos), tai karantino laikotarpiu, kai buvo apribojimai renginių lankytojams, daug renginių vyko virtualioje erdvėje.

Nuo birželio 1 d. vyko jau ketvirtus metus penkių didžiųjų apskričių bibliotekų, Lietuvos aklyjų bibliotekos bei Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos organizuojamos nuotaikingos „Skaitymo iššūkio“ varžytuvės. Jose dalyvauti buvo kviečiami ne tik didžiųjų miestų, bet ir rajonų, miestelių bei kaimų skaitytojai, pasiryžę įveikti 5 su knygų skaitymu susijusias užduotis. Akcijos organizatoriai „Skaitymo iššūkio“ metu siekė paskatinti gyventojus apsilankyti bibliotekose, sužadinti norą laikyti rankose knygą bei visapusiškai domėtis skaitymo kultūra.

VB ir jos filialai aktyviai įsitraukė į „Skaitymo iššūkio“ varžytuves ir subūrė tikrai dideles skaitančiųjų gretas. Visiems besidomintiems skaitymo iššūkiu darbuotojai kantriai aiškino akcijos taisykles, kvietė savarankiškai registruotis internetu, o su kompiuteriais „nedraugaujančius“ senjorus registravo patys.

Moksleiviams buvo organizuojamos ekskursijos, kurių metu jie buvo kviečiami prisijungti prie akcijos, taip pat nemažai skaitančiųjų prisijungė ir po įvairių rajoninių švenčių, kuriose kasmet dalyvaujanti rajono viešoji biblioteka taip pat aktyviai kvietė gyventojus vasarą praleisti su knyga. Tad nenuostabu, jog nuveikto darbo rezultatai kalba patys už save.

Šiais metais Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, tarp iššūkyje dalyvavusių 68 bibliotekų ir jų filialų užėmė antrąją vietą. Primename, jog 2019 ir 2020 m. rajono viešoji biblioteka respublikoje buvo sėkmingai užėmusi pirmąją vietą. Šioje skaitymo skatinimo akcijoje dalyvavo net 917 rajono viešosios bibliotekos skaitytojų, kurie per tris vasaros mėnesius perskaitė 4710 knygų.

VB ir visuose bibliotekos filialuose rengiamos dokumentų parodos iškilųjų literatūros, meno žmonių jubiliejams, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms paminėti. Jau nuo praėjusių metų labai paklausios tapo virtualios parodos, kurios pritraukia nemažai lankytojų virtualioje erdvėje.

Vienas įsimintiniausių renginių VB – literatūrinis festivalis „Laukinės vaivorykštės 2021“. Šiomet festivalis vyko kiek neįprastoje, pandemineje aplinkoje, tačiau tai neatbaidė renginių išsiilgusių

žiūrovų, kurie gausiai rinkosi į erdvią Daugų kultūros centro salę, į prozos, poezijos ir dainos šventę, kurią kas porą metų rengia Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

2021 m. buvo pakeistas tradicinis ir įprastas poetinio festivalio formatas ir įtraukta proza. Žinoma, nepamirštant ir prasmingos autorinės dainos. Manome, jog ateityje festivaliai taps tik dar labiau įdomesni bei patrauklesni žiūrovams, labiau atspindės visą šiuolaikinės literatūros žanrinę paletę ir išplės ne tik poezijos, bet ir prozos gerbėjų ratą.

Šių metų festivalio programa buvo gausi atlikėjais, nors dėl ligos į jį negalėjo atvykti anksčiau skelbtas prozininkas ir dramaturgas Herkus Kunčius, kurį dieną prieš festivalį pakeitė jo geras bičiulis – poetas, prozininkas, eseistas, literatūros kritikas Gintaras Bleizgys. Be minėtojo Gintaro Bleizgio festivalyje dar dalyvavo poetas, literatūrologas, leidyklos „Sofoklis“ redaktorius Vainius Bakas, poetas, eseistas, vertėjas, kultūros savaitraščio „Literatūra ir menas“ vyriausiasis redaktorius Gytis Norvilas ir poetas, prozininkas, režisierius, scenarijų autorius bei aktorius Alvydas Šlepikas. Poetine-muzikine programa susirinkusius džiugino aksominio balso savininkas – aktorius, filmų garsintojas, dainų autorius ir atlikėjas Giedrius Arbačiauskas.

Festivalį iš dalies finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Alytaus rajono savivaldybė.

Šiais metais labai populiaros tapo virtualios parodos. Per metus SVB jų parengta apie 80. Vien Viešojoje bibliotekoje virtualių parodų parengta 15.

Verta paminėti Punios bibliotekininkės parengtą virtualią parodą „Laimos palytėta“ Marijos Gimbutienės – iškiliausios, pasaulinį pripažinimą pelniusios lietuviškos archeologės, antropologės, baltų ir indoeuropiečių kultūros tyrinėtojos – 100 metų sukakčiai ir paskelbtiems Marijos Gimbutienės metams paminėti. Nemunaičio filiale – tautodailininkės Ritos Gegužienės virtuali keramikos darbų paroda, Alovės filiale – skulptoriaus Kęstučio Benediko darbų paroda, Krokialaukio filiale – tautodailininko Klaido Navicko virtuali karpinių paroda.

Vykdamas projektą „Biblioterapijos taikymas Alytaus rajono gyventojams“ daug biblioterapinių renginių vyko filialuose. Biblioterapiniai renginiai vyko Butrimonių, Daugų, Miroslavo, Punios ir

Ūdrijos filialuose. Daugų miesto filialas vedė biblioterapines popietes „Ar skaitymas gydo“ ir „Laimė skaityti“. Ūdrijos filiale vyko biblioterapijos užsiėmimai senjorams „Netobuli, laisvi, laimingi“ ir „Pajaut gyvenimą naujom spalvom“, Punios filialas pakvietė į renginį „Gydančios istorijos“, Butrimonių bibliotekoje skaitytojai turėjo galimybę pajusti knygos galią dalyvaudami biblioterapijos renginyje „Knyga prakalbina ir gydo sielą“. Renginių metu buvo skaitomos knygų ištraukos, dalintasi mintimis apie asmens vidinius potyrius, apie kūrybiškumo pajautimą, apie knygos įtaigą ir įtaką, dalintasi patirtimi, kaip knygos skaitymas padeda ieškant išeities iš susiklosčiusių gyvenimiškų situacijų.

Mirolavo globos namuose vyko terapinės popietės „Terapija su knyga“ ir „Knyga pakeitusi mano gyvenimą“. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Mirolavo filialo vyresnioji bibliotekininkė Nijolė Žiūkienė kalbėjosi su šių namų gyventojais apie knygos poveikį jų mintims, nuotakai bei sveikatai, vedė garsinius skaitymus, analizavo perskaitytą tekstą. Senjorams labai patiko biblioterapiniai užsiėmimai, jie aktyviai bendravo, diskutavo, buvo prisimintos jų pačių išgyventos istorijos, kuriose netrūko gerų ir pozityvių emocijų. Senjorai pageidavo, jog tokie biblioterapiniai susitikimai vyktų ir ateityje, bent kartą per mėnesį.

2021 metais nemažai renginių vyko „amerikoniškoje“ Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokykloje. Pagrindinės veiklos – edukacijos, švietimas, kultūra. Simno miesto filialo vyresnioji bibliotekininkė Sandra Sejavičienė kartu su kolegomis ir kitų organizacijų atstovais vedė ekskursijas, pamokas, edukacijas. Kiekviena diena prasidėdavo ekskursijomis po mokyklą. Autentiškoje klasėje buvo vedamos pamokos: „Literatūriniai ir muzikiniai prisimatavimai Kurnėnuose“, dailiausias rašymo žąsies plunksna „Žąsį pasikinkęs baltą dirvą aria...“ edukacija, žvakių liejimo senoviniu būdu edukacija, kvėpavimo technikos mokymai, juoko joga, streso įveikos treniruotės, tapyba ant vandens, Lauke – dzūkiškų bulvinių bandų bei šiuškių kepimas, keramikos edukacija, žaidimai ne tik vaikams, bet ir suaugusiems. Vakaris – muzikiniai-literatūriniai „Skambantys Kurnėnų vakaris“ su linksma bei žaisminga programa.

Simno filiale vienas reikšmingiausių renginių „Atminties kelias 2041-2021“, skirtas Holokausto 80-mečiui paminėti. Renginio metu režisierius Arvydas Kinderis (operatorius Kęstutis Krivas) pristatė naują dokumentinį filmą apie žydų diasporą „Meilės ir atminties namai“. Pranešimą „Žydai Lietuvoje“ skaitė Simno gimnazijos istorijos mokytoja Vineta Dzeikauskienė, o išvalgomis pasidalino kraštiečiai, VGTU docentas, Pasaulio tautų teisuolių anūkas Romualdas Juknelevičius, kurio pasakytos mintys privertė susikaupti ir pamąstyti.

Ant laukuose surinktų dailių akmenėlių Simno gimnazijos bibliotekos lankytojai užrašė Simne gyvenusių ir čia nužudytų žydų tautybės žmonių vardus. Jie primins, jog nužudyta buvo ne „negyvas skaičius“, bet žmonės, turintys konkrečius vardus. Tuos akmenėlius – nužudytųjų atminimo įamžinimą

– jautriai perėmė Lietuvos šaulių sąjungos karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Alytaus rajono Simno gimnazijos Dominyko Jėčio-Ažuolio 108-os kuopos jaunieji šauliai (vad. mokytoja Danutė Gudaitienė), kurie rugsėjo 23 d. su Simno gimnazijos I-IV kl. mokiniais pėsčiomis keliaus „Atminties keliu“ į Kalesninkų giraitę ir padės prie paminklo. Tai puiki istorijos ir pilietiškumo pamoka čia dalyvavusiam jaunimui, kurios neišmokstama iš jokio vadovėlio.

Mirolavo, Kumečių ir Vankiškių filialai organizavo bendrą renginį „Vėl žemės ilgesy“, skirtą poeto Vytauto Mačernio 100-osioms gimimo metinėms paminėti, kuris vyko gamtoje, prie Kaukų piliakalnio. Mačernio metams paminėti vyko renginiai Punios, Butrimonių, Daugų ir Ūdrijos bibliotekose. Kituose filialuose vyko tradicinės spaudinių ir virtualios parodos.

Rugsėjo mėnesį vyko Kultūros paveldo dienos „Įtraukiantis paveldas“. Visą savaitę bibliotekos organizavo įžymių Alytaus rajono Kultūros paveldo objektų lankymą. Bibliotekose vyko viktorinos, pažintiniai žygiai prie piliakalnių. Buvo aplankytos Raižių kaimo paveldo vietos, Lietuvos partizanų K. Pyplio-Mažyčio, Audronio ir J. Makarevičiaus-Žilvičio kovos ir žūties vietos, Simno seniūnijos kultūros paveldas. Visus, norinčius pažinti Mirolavo seniūnijoje esančius paveldo objektus, aplankyti piliakalnius ir pilkapius, sužinoti daugiau apie savo kraštą, Mirolavo filialo vyresn. bibliotekininkė Nijolė Žiūkienė pakvietė į žygi-ekskursiją „Odiseja po piliakalnius“, kurios metu žygio dalyviai buvo skatinami puoselėti ir tausoti krašto paveldą. Prie žygeivių prisijungė ir Mirolavo gimnazijos jaunieji šauliai.

Bendradarbiaujant su Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos centru buvo organizuojamos dailės terapijos (piešimo ant vandens bei piešimo ant puodelių ir lėkštucių edukacijos), ir sveikatai palankaus maisto edukacija. Tokios edukacijos vyko Alovės, Daugų, Krokialaukio, Makniūnų, Miklusėnų, Mirolavo, Punios, Radžiūnų, Simno, Ūdrijos ir kituose filialuose.

Alovės bibliotekoje grupelė moterų iš Alovės ir Venciūnų kaimų, padedamos animatorės, renginių organizatorės Jelenos Rudakovas, susipažino su Ebru meno technika – piešimu ant vandens. Toks pat užsiėmimas vyko ir Ūdrijos filiale. Rami ir įdomi veikla, klausantis relaksacinės muzikos ne vieną sugrąžino į vasarą. Ant vandens skleidėsi įvairiaspalviai žiedai, persunkti ūkanų dūmais ir saulės

šviesos, o nuo vandens perkeltą ant medinio padėkliuko, drobelės ar magnetuko savo piešinį buvo galima parsinešti namo.

Krokialaukio, Makniūnų, Punios, Simno bibliotekose vyko Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro organizuojama nemokama edukacija – dailės terapija, kurios metu edukatorė Jelena Rudakova pristatė tapybos ant puodelių ir lėkštucių paslaptis. Visi užsiėmimo dalyviai patys išbandė šį tapybos būdą, pasigamino sau puodelius ir lėkštutes bei puikiai praleido laiką.

Prieš žiemos šventes į Krokialaukio biblioteką rinkosi šeimos pinti tradicinį advento vainiką – tęsti mūsų senolių tradicijas. Labai smagu buvo matyti taip gausiai susirinkusias šeimas – tai žinojimas, kad papročiai, tradicijos perduodamos iš kartos į kartą ir, aišku, labai svarbu šeimos buvimas kartu. Kiekviena šeima pasigamino savo adventinį vainiką, kurį su gražiausiais linkėjimais išsinešė namo, kad galėtų uždegti žvakes ir savo namus pripildytų šviesos, šilumos ir laukimo...

Įdomus renginys vyko Praniūnų bibliotekoje, įgyvendinant projektą „Kultūros ir bendradarbiavimo ugdymas, įgyvendinant Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL)“. Šį kartą į susitikimą „Kam man tas dviratis?“ atvyko „Dviračio žinių“ kūrėjas Haroldas Mackevičius. Renginio dalyviai sužinojo šio žymaus žmogaus asmeninio gyvenimo faktų, taip pat buvo papasakota apie jo kuriamą „Dviračio žinios“ laidą. Taip pat renginio dalyviai susipažino su laidos „virtuve“: sužinojo, kaip gimsta laidos temos, personažai, siužetai – juk kiekviena diena įneša tam tikrų naujienų, kuriomis laidos kūrėjai pasidalina vakaro „Dviračio žinių“ laidose.

12. Mokamos paslaugos

VB ir 32 miesto bei kaimo bibliotekose 2021 m. buvo teikiamos ir mokamos paslaugos. Populiariausiomis mokamomis paslaugomis išlieka dokumentų spausdinimas bei kopijavimas, kurios teikiamos visuose filialuose bei Viešojoje bibliotekoje. Kaime biblioteka dažniausiai yra vienintelė vieta, kurioje gyventojai turi galimybę atsispausdinti, atsikopijuoti ar nuskenuoti dokumentus, įsigyti skaitytojo pažymėjimą.

13. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Kiekvienais metais viešųjų bibliotekų įvaizdis visuomenėje keičiasi į gerąją pusę. Dauguma žmonių mato, kad biblioteka nėra tik spaudinių kaupimo ir išdavimo vieta, bet kultūros, laisvalaikio, bendravimo vieta, teikianti daug šiuolaikiškų paslaugų. Šį požiūrį iš dalies pakeitė didelis dėmesys bibliotekų veiklos viešinimui, ryšiams su visuomene ir žiniasklaida. Viešieji ryšiai plečiami naudojantis internetu, spauda, radiju ir televizija, bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis.

Palaikydamos glaudžius ryšius su aplinka, bibliotekos užsitikrina savivaldybės, svarbių asmenų, įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų palaikymą bei paramą. Anonsuojant renginius ir paslaugas naudojamos įvairios reklamos priemonės: afišos, platinamos mokyklose, kultūros centruose, reklamos stenduose, lankstinukai, skrajutės, dalinamos skaitytojams kviečiant asmeniškai, skelbiama savivaldybės ir Viešosios bibliotekos tinklapiuose, socialiniame tinkle Facebook, nuolatiniais lankytojams pranešama elektroniniu paštu ar telefonu.

Informacija apie renginius ir paslaugas talpinama ne tik bibliotekos svetainėje www.alytus.rvb.lt, bet ir bibliotekos socialinio tinklo *Facebook* puslapyje.

Bibliotekos darbuotojai nuolat ieško būdų, kaip pasitelkus šiuolaikines informacines technologijas informaciją priartinti prie vartotojo ir padaryti ją dar labiau priimtinesnę bei efektyvesnę. ARSVB darbuotojai rengia virtualias parodas žymiems Lietuvos rašytojams, taip pat parodas, susijusias su Lietuvos įvykiais bei atmintinomis mūsų tautai datomis: Laisvės gynėjų diena, Vasario 16-tąja, Kovo 11-tąja, Knygnešių diena ir pan.

Bibliotekos darbuotojai daugiausiai rašė straipsnius apie bibliotekose vykusius renginius.

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai			Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai		
		Iš viso	Spaudoje	Internet. šaltiniuose	Iš viso	Spaudoje	Internet. šaltiniuose
SVB	404	372	18	372	32	7	32
VB	37	37	0	37	0	0	0
MF	35	34	6	34	1	1	1
KF	332	301	12	301	31	6	31

Dauguma straipsnių viešinami internetiniuose šaltiniuose www.alytus.rvb.lt, www.arsa.lt, www.alytausgidas.lt, www.dainavoskrastas.lt, www.dzukijosveidas.lt, www.alytusplus.lt, www.alytauspulsas.lt, www.renginiaialytuje.lt, www.regionunaujienos.lt, www.alytausnaujienos.lt, www.alytausziniuos.lt, ir kt.

V. DARBAS SU VARTOTOJAIS VAIKAIS

1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas

	Skaitytojai	Lankytojai	Išduotis
SVB	1951	23841	38427
VB	541	3153	9277
MF	319	3895	4180
KF	1091	16793	24970

Vartotojų skaičius:

SVB – 1951 vartotojas vaikas, t. y. 750 vartotojų mažiau, lyginant su 2020 metais.

VB – 541 vartotojai vaikai, 675 vartotojais mažiau, lyginant su 2020 metais.

MF – 40 vartotojų vaikų, t. y. 40 vartotojų mažiau.

KF – 1091 vartotojas vaikas, tai 35 vartotojais mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

Apsilankymų skaičius:

SVB – 23841 lankytojai vaikai, t. y. 21495 lankytojais mažiau nei praėjusiais metais.

VB – 3153 lankytojai vaikai, 9129 lankytojais mažiau nei 2020 metais.

MF – 3895 lankytojai vaikas, 4470 lankytojų mažiau.

KF – 16793 lankytojų vaikų, 7896 lankytojais mažiau.

Bendras vaikų lankomumas rajono bibliotekose – 12,2, VB – 5,8, MF – 12,2, KF – 15,4.

Išduotis:

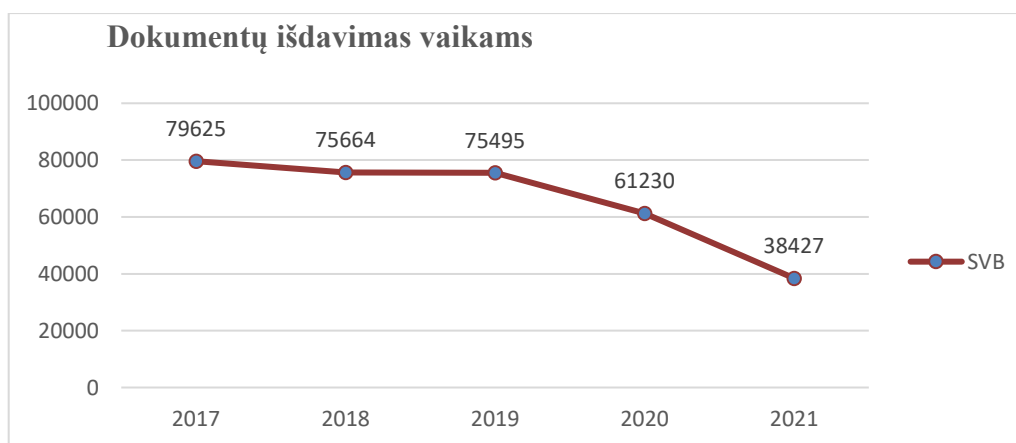
SVB – 38427 fiz. vnt. dokumentų, 22803 fiz. vnt. mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

VB – 9277 fiz. vnt., t.y. išduota 16287 dokumentais mažiau, nei 2020 m..

MF – 4180 fiz. vnt., 3891 fiz. vnt. mažiau.

KF – 24970 fiz. vnt., 2625 fiz. vnt. mažiau.

Dokumentų išduotis 2021 m., lyginant su 2020 m., labai sumažėjo, net 22803 fiz. vnt. mažiau.

7 Pav. Dokumentų išduotis vaikams 2017-2021 m.

Pagrindinės rodiklių sumažėjimo priežastys: šalyje paskelbtas karantinas, mažėjantis gyventojų vaikų skaičius, nedidelis naujai gaunamų spaudinių kiekis, vaikiškų periodinių leidinių trūkumas.

Visi rodikliai labai smarkiai sumažėjo Viešojoje bibliotekoje. Tam įtakos turėjo skaitytojų aptarnavimas bekontakčiu būdu. Vaikai dar nemoka knygų užsisakyti patys internetu, o tėveliai dažnai neturi laiko jiems padėti. Vaikams būtina patiems išsirinkti knygą, tad jie eina į tas bibliotekas, kurios skaitytojus įsileidžia į vidų.

Grožinės literatūros išduotis:

SVB – 32561 fiz. vnt. 85 % nuo visos išduoties vaikams. T. y. 11954 fiz. vnt. mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

VB – 9172 fiz. vnt.; MF – 4049 fiz. vnt.; KF – 20340 fiz. vnt.

Šakinės literatūros išduotis:

SVB – 1867 fiz. vnt. 5 % visos išduoties. T. y. 2466 fiz. vnt. mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

VB – 1105 fiz. vnt.; MF – 46 fiz. vnt.; KF – 716 fiz. vnt.

Periodinių leidinių išduotis:

SVB – 3999 fiz. vnt., 10 % visos išduoties. T. y. 8383 fiz. vnt. mažiau, lyginant su praėjusiais metais.

VB – 0 fiz. vnt.

MF – 85 fiz. vnt. T. y. 1323 fiz. vnt. mažiau nei praeitais metais.

KF – 3914 fiz. vnt. T. y. 1409 fiz. vnt. mažiau nei praeitais metais.

	Iš viso		Grožinės lit.		Šakinės lit.		Periodiniai leid.	
	Fiz. vnt. 2020	Fiz. vnt. 2019	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	38427	61230	32561	85	1867	5	3999	10
VB	9277	25564	8172	88	1105	12	0	0
MF	4180	8071	4049	97	46	1	85	2
KF	24970	27595	20340	81	716	3	3914	16

Mažieji skaitytojai mėgsta skaityti pasakas, istorijas apie gyvūnus, linksmus nuotykius, tačiau vaikai nemėgsta skaityti periodinių leidinių. Tokių dokumentų mažo išdavimo priežastys gali būti nepakankamas vaikiškų periodinių leidinių užsakymas kaimo ir miesto filialuose. Vaikiškų leidinių filialai gauna labai mažai arba jie būna vaikams nelabai patrauklūs. Be to vaikai mieliau renkasi stalo žaidimus, nei žurnalus.

Vaikų skaitymo intensyvumas:

SVB – 19,7.

VB – 17,1.

MF – 13,1.

KF – 22,9.

2. Renginiai vaikams:

SVB suorganizuoti 353 renginių vaikams. T. y. 37 renginiais daugiau, lyginant su 2020 metais. Iš jų 43 kompleksiniai, 151 žodinių ir 159 vaizdiniai renginiai.

Kaimo filialuose surengta 330 renginių vaikams. T. y. 68 renginiais daugiau, nei praeitais metais. Miesto filialuose – 19. VB – 4

Vidutiniškai vienam kaimo filialui tenka 9 renginiai, miesto filialui 16 renginių.

Bibliotekose vyksta susitikimai su rašytojais, piešinių konkursai, akcijos, kūrybinių darbų parodos, literatūros popietės, viktorinos. Bibliotekos partneriams, mažiesiems bičiuliams, yra vedamos edukacinės pamokėlės, jie supažindinami su bibliotekose teikiamomis paslaugomis: pamokomi ir paraginami savo mėgstamą knygėlę esant namuose užsirezervuoti bei užsisakyti elektroniniu būdu.

Kaimo filialuose renginių metu puikiai išnaudojamos įkurtos interaktyvios zonos. Iš judriųjų interaktyvių žaidimų vaikai dažniausiai žaidžia tenisą, futbolą, rungtis tarpusavyje žaisdami, bėgdami, šokdami į tolį. Mergaitės labai mėgsta interaktyvius šokius. Vaikams kompiuteriniai žaidimai, kaip pramogos forma yra puiki tuo, kad nejučia tobulėja, gerina strateginį mąstymą. Žaidimų metu susiduria su didžiuliais iššūkiais, kurie reikalauja kūrybiško problemų sprendimo.

Taip pat mėgstami ir nejudrūs žaidimai, kurie padeda įsijausti į įvairias situacijas, leidžia dalyvauti lenktynėse, skatina loginį mąstymą, moko reaguoti į stresines situacijas, nuspėti nenumatytus atvejus ir kelis ėjimus į priekį.

Stalo žaidimų rinkiniai labai naudingi organizuojant šaškių konkursus, bei viktorinas, popietes vyresniųjų klasių mokiniams.

Šalyje tęsiantis karantinui, buvo ribojami renginiai, tad dauguma renginių persikėlė į virtualią erdvę.

Viešojoje bibliotekoje apsilankiusi vaikų pamėgta Kakė Makė tiesiogiai pasveikino jaunuosius skaitytojus Tarptautinės vaikų knygos dienos proga.

Krokialaukio bibliotekoje taip pat buvo paminėta Tarptautinė vaikiškos knygos diena, tik šiek tiek kitaip. Biblioteka savotiškai persikėlė į Krokialaukio gimnazijos erdves, kur buvo eksponuojama H. K. Anderseno pasakų knygų ir karpinių paroda „H. K. Anderseno pasakų veikėjai“. Parodos lankytojams buvo organizuotas smagus H. K. Anderseno pasakų veikėjų pristatymas: jų atpažinimas karpiniuose, pasakų knygelės apie tą veikėją suradimas, įdomiausio įvykio skaitymas, sekimas.

Literatūrinės popietės taip pat vyko Miroslavo, Punios, Daugų, Alovės, Ūdrijos, Vankiškių, Luksnėnų ir Vaisodžių filialuose. Virtualios parodos parengtos Makniūnų, Santaikos ir Mergalaukio filialuose.

Butrimonių, Krokialaukio, Kumečių, Miroslavo, Punios, Ryliškių ir Užupių filialuose vyko garsiniai skaitymai, skirti Šiaurės šalių literatūros savaitei. Renginio tikslas – skatinti garsinio skaitymo ir pasakojamosios tradicijos puoselėjimą, praplėsti žinias apie Šiaurės šalių literatūrą. Renginių metu buvo skaitomos Šiaurės šalių rašytojų knygų ištraukos vaikams ir jaunimui.

Daug edukacinių renginių vaikams buvo parengta Velykų ir Kalėdų švenčių proga. Velykinės edukacijos vyko Venciūnų ir Alovės mažiesiems bibliotekos lankytojams. Kalėdines dokoracijas (eglutės žaisliukus, angeliukus, snaiges) gamino Krokialaukio, Miroslavo, Mikalavo, Ažuolinių ir Eičiūnų bibliotekų mažieji lankytojai.

VI. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ naudojimas

Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje LIBIS programinė įranga buvo įdiegta dar 2000 m. Darbas su LIBIS PĮ vyko sklandžiai visuose filialuose. 2021 m pabaigoje Nacionalinė biblioteka įgyvendino iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų finansuojamą projektą „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida“ (METIS), kurio metu atnaujinta LIBIS buvo patalpinta debesyse ir skubotai, visiškai be testavimo buvo paleista naudotis su visais akivaizdžiais funkcionalumo trūkumais. Ši programa sulaukė vartotojų priekaištų dėl nepatogumo, sudėtingo paieškos mechanizmo ir duomenų trūkumo. Modernizavus LIBIS sistemą su trikdžiais susiduria ir bibliotekininkai. Darbui su naująja programa darbuotojai turi pasirengti savarankiškai, dėl to didėja kvalifikacijos kėlimo poreikis, tad būtent tam ateityje reikės skirti daugiau dėmesio.

Tikimės, kad sistemos kūrėjai patobulins ją ir kad ji ateityje bus įvardinta kaip inovatyvi ir tikrai daug geresnė negu prieš tai buvusi sistema.

Nacionalinei bibliografijos duomenų bazei rengiami bibliografiniai įrašai iš „Alytaus naujienų“ ir kraštotyros medžiaga iš respublikinės spaudos.

Bibliografinių įrašų skaičius el. kataloge 328744 įrašai. Per metus parengti 3874 įrašai.

2. Informacinis fondas

Informacinių leidinių fondas komplektuojamas atsižvelgiant į vartotojų poreikius ir finansines galimybes. Informaciniame fonde komplektuojama įvairių mokslo šakų bibliografija, universalios ir enciklopedijos, įvairių mokslo šakų žinynai, žodynai, vadovai, kartografiniai leidiniai.

SVB informaciniame fonde yra 9065 fiz. vnt.

VB – 2700 fiz. vnt.

MF – 1942 fiz. vnt.

KF – 4420 fiz. vnt.

Vidutinis informacinio fondo dydis: SVB – 275, KF – 147 fiz. vnt.

3. Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Informacinės užklauskos. Užklauskų skaičius ataskaitiniais metais sumažėjo, jų buvo gauta 2393 užklauskomis mažiau nei 2020 m. Iš viso rajono viešosiose bibliotekose gauta informacinių užklauskų 4234, iš jų elektroninėmis priemonėmis 1840. VB gauta ir vykdyta 612 užklauskų. Miesto filialuose 505, kaimo filialuose 3117 užklauskos. Vienai kaimo bibliotekai tenka vidutiniškai 104 užklauskos per metus.

Kaip ir kasmet, daugiausiai užklauskų pateikė moksleiviai ir studentai. Užklauskų temos įvairios: gamtos, literatūros, geografijos, ekologijos, etnografijos, kraštotyros, kultūros, ekonomikos, rinkodaros, sociologijos, vadybos, teisės ir kt. Tenkinant užklauskas, dažniausiai buvo naudojamosi internetu, informacinių leidinių fondu, duomenų bazėmis. Užklauskos dažniausiai pateikiamos atėjus į bibliotekas, kartais pateikiamos telefonu, elektroniniu paštu.

Vartotojai naudojami Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), elektroninėmis duomenų bazėmis EBSCO publishing, Naxos Music library. Teisinės informacijos ieškoma „INFOLEX.Praktika“. Vaikai ir jaunimas naudojami DB „Vyturys“.

Duomenų bazėmis naudojami palyginus nedaug skaitytojų. Priežastys įvairios: kalbos barjeras, naudojimosi duomenų bazėmis įgūdžių stoka, jaunimo emigracija. Dažnas vartotojas pageidauja jau surinktos spausdintos informacijos, o dar geriau ją gauti elektroninėmis priemonėmis.

Bibliotekose yra elektroniniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, virtuali užsienio kalbų mokymosi programa. Vyksta konsultavimas ir mokymai ieškantiems informacijos internete ir duomenų bazėse.

4. Internetas

Bibliotekos interneto svetainėje 2021 m. registruoti 57953 virtualūs apsilankymai, t. y. 47769 daugiau nei praeitais metais.

Seansų skaičius 7509, t. y. 9306 seansais mažiau, nei praėjusiais metais. Dideliam seansų skaičiaus sumažėjimui įtakos turėjo Viešosios bibliotekos tinklo optimizavimas. Sumažinta VIPT kompiuterizuotų vietų. Neleidžiama lankytojams naudotis nemokamomis VIPT paslaugomis. Likę 10 kompiuterizuotų vietų Mokymų klasėje ir tos skirtos tik lankytojams, kurie ateina kopijuoti ar atsispausdinti dokumentus.

Didelis dėmesys bibliotekos interneto svetainėje skiriamas kraštotyros žinių sklaidai. Siekiame vartotojams teikti daugiau paslaugų, prieinamų naujomis technologijomis. Bibliotekos „Facebook“ puslapyje pateikiame informaciją apie vykstančius renginius, informuojame apie naujas paslaugas.

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 33.

SVB interneto skaityklose yra 128 darbo vietos vartotojams.

5. Kraštotyros veikla

2021 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosiose bibliotekose ir toliau buvo komplektuojamas kraštotyros fondas, kaupiama kraštiečių literatūra ir literatūra apie Alytaus kraštą, organizuojamos jos sklaidos priemonės, į NBDB pateikiami analiziniai BĮ, parsisiunčiami aktualūs, rengiami kraštotyros darbai, įvairūs renginiai, parodos, kitos priemonės.

Organizuodama kraštotyros fondą biblioteka kaupė kraštiečių literatūrą ir informaciją apie juos, literatūrą apie Alytaus kraštą, nuotraukų, lankstinukų bei kitų mažųjų leidinių archyvą.

Nauja kraštotyros medžiaga buvo pildomi tęstiniai ar ruošiami nauji teminiai bei personaliniai aplankai. Šiuo metu VB ir filialuose yra 445 darbuotojų parengti darbai. Tai bibliotekų istorijos ir metraščiai, kaimų istorijos, surinkti gyventojų prisiminimai.

Kiekvieną mėnesį Alytaus rajono savivaldybei ruošama ir siunčiama straipsnių apie Alytaus rajono savivaldybę bibliografija. Lankytojams dažniausiai buvo teikiama kraštotyrinė informacija apie Dzūkijos regioną, jo plėtrą, jame veikiančias įmones ir organizacijas, gamtos bei architektūros paminklus. Alytaus rajono savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto skyriui buvo teikiama informacija apie būsimus kultūrinius renginius.

Palaikomi ryšiai su kraštiečiais. VB ir filialai palaiko ryšius su daugiau kaip 50 žymių kraštiečių kilusių iš Alytaus rajono. Kraštiečiai kviečiami dalyvauti kultūriniuose renginiuose, dovanoja bibliotekoms knygas ir kitą vertingą kraštotyros medžiagą.

Iš vietinio laikraščio „Alytaus naujienos“ ir respublikinės spaudos buvo atrenkama aktuali informacija, kuriami personaliniai įrašai, talpinami LIBIS posistemyje, o vėliau siunčiami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką. Iš vietinės kraštotyrinės kartotekos analiziniai įrašai buvo

perkeliami į bibliotekos elektroninį katalogą, siekiant palengvinti lankytojams senesnės kraštotyrinės informacijos paiešką.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2021 m.	Iš viso	Parengta 2020 m.
SVB	6055	328744	3874	445	8
VB	4305	328744	3874	135	8
MF	378	-	-	43	0
KF	1372	-	-	267	0

Puikus darbas parengtas Viešosios bibliotekos darbuotojų, vykdamas Lietuvos Kultūros paveldo departamento nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimo sklaidos, atgaivinimo ir leidybos projektą „Pažintinis turas po Alytaus krašto totorių istoriją ir kultūrą“. Iš įvairių šaltinių buvo renkama medžiaga apie totorių šventes ir svarbiausių gyvenimo įvykių apeigas, lyginome senuosius – tradicinius ir dabartinius totorių papročius. Iš surinktos medžiagos Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kraštotyrininkai atrinko, papildė istorine medžiaga ir parengė vertingą 116 p. kraštotyros darbą „Totoriai šalia mūsų: totorių etninės bendrijos papročiai, tradicijos, etninis paveldas“. Skaitmeninis darbo variantas patalpintas Dzūkijos krašto bendruomenių kraštotyros svetainėje „Dainavos kraštas“ (www.dainavoskrastas.lt) <https://www.dainavoskrastas.lt/wp-content/uploads/2021/10/TOTORIAI-SALIA-MUSU.pdf>, Popierinis variantas įrištas ir saugomas Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kraštotyros skyriuje.

VB toliau pildė interneto svetainę „Dainavos kraštas“ (www.dainavoskrastas.lt). Į svetainę patalpinta 50 straipsnių apie vykusius renginius, parašyti 2 straipsniai: 1 apie vietovę ir 1 apie įžymius žmones. Patalpintas 1 suskaitmenintas darbas. Redaguota ir papildyta 22 straipsniai svetainėje. Tai buvo Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos su partneriais vykdomas projektas „#MŪSŪKRAŠTAS: Alytaus ir Vilniaus bendruomenių tapatumo ugdymas bibliotekose“.

VII. METODINĖ VEIKLA

Pagrindinės metodinės veiklos kryptys nesikeičia: tai bibliotekų veiklą reglamentuojančių dokumentų, standartų ir naujų technologijų diegimas, statistinių duomenų rinkimas ir kaupimas, bibliotekų patirties skleidimas ir įgyvendinimas, praktinės pagalbos teikimas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. Kiekvienais metais bibliotekoje daugėja renginių, o jų organizavimas ir koordinavimas taip pat reikalauja darbo sąnaudų. Kiekvieną mėnesį rengiami mėnesio renginių planai, jie pateikiami rajono savivaldybės kultūros skyriui ir galiausiai patenka į bendrus rajono kultūrinių renginių planus. 2021 metais Bibliotekininkystės ir fondų organizavimo skyriaus darbuotojai analizavo ir kontroliavo

filialų veiklą, teikė jiems metodinę ir praktinę pagalbą. Konsultuota darbo su LIBIS, knygų išdavimo ir gražinimo klausimais, taip pat dėl metinio veiklos plano ir ataskaitos sudarymo, projektų rengimo, bibliotekos paslaugų reklamos, ryšių su visuomene, renginių vedimo, bibliotekos įvaizdžio formavimo, bibliotekos fondo populiarinimo, internetinės apskaitos, kompiuterinio raštingumo, vartotojų registracijos statistikos sistemoje, kraštotyros ir kitais klausimais. Buvo teikiamos konsultacijos darbo vietose, telefonu, el. paštu. Renkami ir analizuojami VB skyrių ir filialų kiekvieno mėnesio statistiniai rodikliai. Metų pradžioje pateikti VB ir filialų statistikos rodikliai į LIBIS statistikos modulį. Parengta metinė veiklos ataskaita. Kiekvieną mėnesį buvo renkama informacija apie suteiktas gyventojams konsultacijas kompiuterių ir interneto naudojimosi klausimais. Metų pabaigoje parengta metodinė rekomendacija „Ižymios datos ir jubiliejai 2022 m.“, pagal kurią VB ir filialai planuoja savo metinę veiklą.

Per metus surengti 3 darbuotojų pasitarimai nuotoliniu būdu per TEAMS platformą. Pasitarimų metu aptarta bibliotekos projektinė veikla, statistinių duomenų rinkimas ir pateikimas, kasdieniniai paslaugų kokybės klausimai, aptariami naujų paslaugų teikimo aspektai.

Įgyvendinta daug akcijų, skirtų pritraukti į bibliotekas skirtingas lankytojų grupes. Rajono darbuotojai rinko medžiagą apie Alytaus rajono kultūros paveldą, personalijas, rengė kraštotyros darbus. Vyko darbuotojų mokymai darbui su atnaujinta LIBIS programine įranga, pristatytos programos naujovės ir patobulinimai.

VIII. DALYVAVIMAS PROGRAMOSE. PROJEKTAI

Projektų rengimas:

Rajono VB 2021 metais įgyvendino 7 projektus. 5 projektus rėmė Lietuvos kultūros taryba ir Alytaus rajono savivaldybė, vienam finansavimą skyrė Lietuvos Kultūros paveldo departamentas ir vieną finansavo UAB „Garsų pasaulis“.

Dauguose vyko V-asis literatūros festivalis „Laukinės vaivorykštės 2021“, kurį iš dalies finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Alytaus rajono savivaldybė. Festivalyje dalyvavo poetas, prozininkas, eseistas, literatūros kritikas Gintaras Bleizgys, poetas, literatūrologas, leidyklos „Sofoklis“ redaktorius Vainius Bakas, poetas, eseistas, vertėjas, kultūros savaitraščio „Literatūra ir menas“ vyriausiasis redaktorius Gytis Norvilas ir poetas, prozininkas, režisierius, scenarijų autorius bei aktorius Alvydas Šlepikas. Festivalio metu literatai pristatė savo naujausius kūrinius, atsakinėjo į pateiktus klausimus. Poetine-muzikine programa susirinkusius džiugino aktorius, filmų garsintojas, dainų autorius ir atlikėjas Giedrius Arbačiauskas.

Projekto „Biblioterapijos taikymas Alytaus rajono gyventojams“ tikslas – biblioterapijos pagalba padėti žmogui pažinti save, kovoti su psichologinio pobūdžio sunkumais, suteikiant informaciją apie problemas ir jų sprendimo būdais. Projekto metu, kurį iš dalies rėmė Lietuvos kultūros taryba, įsigyta biblioterapijai skirtų knygų už 1000 Eur. Bendradarbiaujant su vietos socialinėmis institucijomis pravesti 6 biblioterapijos užsiėmimai Miroslavo globos namuose asmenims, turintiems ribotas galimybes naudotis VB ir 10 biblioterapijos užsiėmimų pačiose viešosiose bibliotekose su tiesiogine nuotoline psichologo konsultacija. Biblioterapinių užsiėmimų metu nuotoliniu būdu gyventojus konsultavo ir sukaupta patirtimi dalijosi psichologė Lina Plyskaitienė.

Lietuvos kultūros tarybos lėšomis finansuotas projektas „Tai, kas išliko, sukūrė poetai“ (skirta Vytauto Mačernio metams). Projekto tikslas – populiarinti literatų kūrybą savam regione, skleisti poetinį žodį įvairaus amžiaus ir socialinio statuso žmonėms, ugdyti jų estetinį skonį, kritiškumą, pagarbą savam kraštui ir jo kūrėjams, tuo pačiu stiprinti bendradarbiavimą tarp kultūros įstaigų, bendruomenių ir nevyriausybinių organizacijų. Projekto metu skelbtas sonetų kūrybos konkursas, kuriame dalyvavo 9-ni literatai. Baigiamajame renginyje „Tai kalbėk, kalbėk, širdie“ pranešimą apie V. Mačernio gyvenimą ir kūrybą skaitė rašytoja, muziejininkė Aldona Ruseckaitė, poeto eiles deklamavo aktorė Dalia Michelevičiūtė, muzikinę programą „Aš pažinau karalių tavyje“ pagal poeto eiles atliko kompozitorius ir atlikėjas S. Stankūnas. Taip pat buvo parengta fotografijų paroda „Gražiausios poezijos šventės akimirkos“.

Lietuvos Kultūros taryba finansavo projektą „Keliaujanti fotografijų paroda „Virsti šviesa – – –“. Onei Baliukonei atminti“. Projekto tikslas – puoselėti poetės Onės Baliukonės atminimą, pristatyti visuomenei jos asmenybę fotografijos – šviesos meno – pagalba, viešinant retai prieinamą archyvinę informaciją. Bendradarbiaujant su Maironio lietuvių literatūros muziejumi ir fotomenininku Zenonu Baltrušiu parengtas 10-ies ekspozicinių fotografijų rinkinys bei fotografijas lydinčių aprašų ciklas „Reginti“. Paroda buvo eksponuojama įvairiose ekspozicinėse erdvėse, patalpinta internete.

Projektą „Virtualus turas: Lietuvos partizaninio judėjimo atspindžiai Butrimonių krašte“ iš dalies finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Alytaus rajono savivaldybė. Projekto tikslas – skatinti visuomenės domėjimąsi Dzūkijos regiono kultūra ir paveldu, pristatant virtualioje erdvėje Alytaus r. Butrimonių krašto vietas, susijusias su Lietuvos partizaniniu judėjimu (partizanų vadų Adolfo Ramanausko-Vanago ir Juozo Lukšos-Daumanto slaptavietę Alytaus r. Olendernės k.; paminklinį akmenį Butrimonyse; Gojaus miške partizanų slėptuvę ir granitinį obeliską; žuvusių Dainavos apygardos partizanų kapą, antkapinį paminklą Butrimonių kapinėse; paminklą partizanų žuvimo vietoje Alytaus r., Aleksandravos k.), suteikiant galimybę jas aplankyti, pasinaudojant vizualizacijos priemonę – virtualų turą.

Lietuvos Kultūros paveldo departamentas finansavo projektą „Pažintinis turas po Alytaus krašto totorių istoriją ir kultūrą“. Projekto tikslas – išsamiau susipažinti su buvusiais ir dar išlikusiais vienos iš mūsų valstybės tautinių bendrijų – totorių – dvasinės ir materialinės kultūros palikimu, jų papročiais ir tradicijomis, lietuvių tradicijų įtaka totorių bendruomenės kultūriniam paveldui. Projekto metu sukurtas virtualus turas po Raižių mečetę, parengtas ir suskaitmenintas kraštotyros darbas „Totoriai šalia mūsų: totorių etninės bendrijos papročiai, tradicijos, etninis paveldas“.

Pivašiūnų filialas dalyvavo skaitymo skatinimo projekte „Mes atsakingi už planetą, žmogų, draugą, save“, kurio finansinis rėmėjas UAB „Garsų pasaulis“. Projekto metu nupirktos ir padovanotos knygos 4 klasės mokiniams ir Pivašiūnų bibliotekai.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose:

Nemunaičio filialas partnerių teisėmis dalyvavo Alytaus rajono savivaldybės Kultūros centro projekte „Joninės Nemunaityje“ (projektas dalinai finansuotas iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų), Alytaus rajono VVG projekte „Lėtojo turizmo skatinimas Ukmergės, Tauragės, Alytaus rajonuose“, projekte „Turiningas ir aktyvus laisvalaikis savaitgalio sporto stovykloje“, kuris buvo įgyvendinamas pagal „Sveikatos stiprinimas ir sportinių galimybių plėtra, išsigyjant sporto inventorių ir įrangą“ Nr. SRF-FAV-2020-1-0145 bendrai finansuojamo Valstybės Sporto rėmimo fondo lėšomis, kuri administruoja Švietimo, Mokslo ir Sporto ministerija ir Švietimo mainų paramos fondas. Taip pat dalyvavo projekte Vaikų vasaros stovykla Nemunaityje „Kūrybiškumo metamorfozės“ (LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija) ir „Vaikų vasaros stovykla „Jaunasis Kūrėjas“ Nemunaityje“ (finansuotas iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų).

Junčionių filialas partnerio teisėmis dalyvavo Alytaus rajono savivaldybės finansuotame projekte „Asmens higienos ir priežiūros paslaugų teikimas Alytaus rajone“.

Mergalaukio filialas partnerio teisėmis dalyvavo Mergalaukio kaimų bendruomenės klubo „Besimokanti visuomenė – sėkmingas ateities garantas“ projektuose: „Sporto diena Mergalaukyje“, ir „Mergalaukio bendruomenė“. Projektai iš dalies finansuoti Alytaus rajono savivaldybės lėšomis.

Punios filialas partnerio teisėmis dalyvavo Punios kaimo visuomeninės organizacijos „Punios ainiai“ projektuose: „Viešųjų erdvių sutvarkymas ir pritaikymas vietos bendruomenės poreikiams“, „Šviežios duonelės šventė – Oninės“, seniūnijos sporto šventė „Judėjimo džiaugsmas – 2021“. Projektai dalinai finansuoti iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų. Taip pat dalyvavo projekte „Kartu mes stiprūs“, finansuotame Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos lėšomis.

Krokialaukio filialas partnerio teisėmis dalyvavo asociacijos „Krokialaukio kaimo bendruomenė“ tradicinėje šventėje „Suėję po darbų“. Lėšas projekto įgyvendinimui skyrė Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija ir Alytaus rajono savivaldybė.

Santaikos biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo projektuose „Veikli vasara Santaikoje 2021“ ir

„Jaunimo vasara Santaikoje 2021“. Projektus finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Ryliškių ir Makniūnų filialai partnerių teisėmis dalyvavo asociacijos „Makniūnų sodžiaus bendruomenė“ projekte „Petrinės Makniūnuose“, kurį finansavo Alytaus rajono savivaldybė. Makniūnų filialas taip pat dalyvavo šios asociacijos projekte „Sportuokime kartu“, kurį taip pat iš dalies rėmė Alytaus rajono savivaldybė.

Praniūnų filialas partnerio teisėmis dalyvavo Praniūnų kaimo visuomeninės organizacijos „Praniūnai“ Alytaus rajono savivaldybės kultūros projekte „Švęskime valstybę“ ir nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenės veiklos stiprinimo projekte „Jaukūs bendruomenės namai – kaimo kultūros, bendravimo židiny“. Renginius iš dalies finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Kančėnų filialas partnerio teisėmis dalyvavo Alytaus rajono savivaldybės finansuotame projekte „Asmens higienos ir priežiūros paslaugų teikimas Alytaus rajone“, Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo projekte „Bendruomenės verslumo ir įvaizdžio plėtra“.

Rajono viešoji biblioteka ir filialai dalyvavo projekte „Prisijungusi Lietuva“. Projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ įgyvendino Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Ūkio ministerijos kartu su partneriais: asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Projekte gyventojų skaitmeniniam švietimui pasitelkta bibliotekų viešųjų interneto prieigos taškų (VIPT) infrastruktūra, kuri buvo atnaujinama LNB projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ metu. Pirmuosiuose etapuose jau atnaujinti Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Daugų, Simno, Butrimonių, Miroslavo, Punios, Ūdrijos, Krokialaukio, Makniūnų ir Pivašiūnų VIPT. Šiais metais atnaujinti Miklusėnų ir Kumečių filialų VIPT. Projekto metu vyko nuotoliniai gyventojų skaitmeniniai mokymai.

Dalyvaujant Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžineris, kūrybinis ir programavimo paketai. Dar 2020 m. visi trys paketai buvo išskirstyti po didžiuosius filialus (Simno ir Daugų filialuose).

Ypač paklausus buvo Simno gimnazijai paskolintas inžinerinis paketas, kurį sudaro 3 D spausdintuvas, darbo stotis ir penki inžineriniai konstruktoriai. Juo noriai naudojasi jaunieji Simno gimnazijos inžinieriai.

Pagal tą patį projektą 2021 m. gautas eksperimentinis paketas įrengtas Simno bibliotekoje. Paketą sudaro kompiuterio stovas, kompiuteris ir jo priedai, virtualios realybės akiniai ir jų priedai, programinė įranga, sekimo jutikliai, kontroleriai (valdikliai). Kol kas mokomasi nauja įranga naudotis.

VB šiais metais toliau tęsė kartu su Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešąja biblioteka ir partneriais vykdyto projekto „#MŪSŪKRAŠTAS: Alytaus ir Vilniaus bendruomenių tapatumo ugdymas bibliotekose“ veiklas.

IX. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius:

Rajono viešosiose bibliotekose vyko tinklo optimizavimas. Patvirtinti 44,5 etatai. Atleisti 7 VB darbuotojai. Darbuotojų skaičius nuo 58 sumažėjo iki 50.

SVB – 50

VB – 14

MF – 4

KF – 32

Iš jų profesionalių bibliotekininkų:

SVB – 42

VB – 6

MF – 4

KF – 32

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną:

SVB – 16

VB – 0

MF – 0

KF – 16

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

	Profesionalių darbuotojų sk.	Aukštasis		Aukštesnysis		Kitas	
		Vnt.	%	Vnt.	%	Vnt.	%
SVB	42	21	50	16	38	5	12
VB	6	6	100	0	3	0	0
MF	4	0	0	3	75	1	25
KF	32	15	47	13	41	4	13

2. Darbuotojų kaita

SVB atleisti 7 VB darbuotojai. Filialuose vyko nedidelė darbuotojų kaita. Iš Verebiejų bibliotekos darbuotoja perkelta dirbti į Ažuolinių filialą. Per metus priimta 1 nauja darbuotoja į Verebiejų filialą.

3. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas už bibliotekos ribų

Keletas Alytaus SVB darbuotojų dalyvavo Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus organizuotuose mokymuose „Renginių organizavimo ABC“ ir „Paieška EBSCO duomenų bazėje“.

Beveik visi SVB darbuotojai dalyvavo nuotoliniuose naujai startavusios LIBIS programos mokymuose: „LIBIS administravimas“, „LIBIS mokymai“, „LIBIS naujos aplinkos mokymai“, „LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemės mokymai“. Komplektavimo ir katalogavimo darbuotojai mokėsi „LIBIS administravimas, autoritetinių įrašų sudarymas. Katalogavimas. Komplektavimas“.

Trys VB darbuotojai dalyvavo VVG seminare „Suaugusiųjų mokymo(si) poreikių plėtojimas Alytaus rajono savivaldybėje“.

Beveik visi darbuotojai kėlė kvalifikaciją VB bibliotekos darbuotojų organizuotuose nuotoliniuose mokymuose, pasitarimuose.

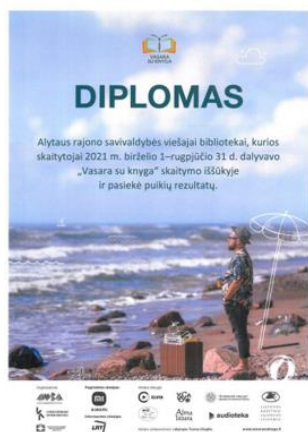
Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

1 bibliotekininkui tenka 186 vartotojai ir 1880 lankytojų. VB – 390 vartotojų ir 2984 lankytojai. MF – 238 vartotojai ir 2593 lankytojai. KF – 141 vartotojas ir 1584 lankytojai.

Vienas bibliotekininkas vidutiniškai aptarnavo 1880 lankytojų, išdavė 4124 fiz. vnt. dokumentų.

Bibliotekų darbuotojų apdovanojimai

Už puikius 2021 metų „Skaitymo iššūkio“ rezultatus, antrą vietą tarp Vilniaus regiono bibliotekų užėmusi Alytaus rajono viešoji biblioteka buvo apdovanota „Vasaros su knyga“ padėkos diplomu bei akcijos stikline statulėle.

X. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė

Gerėjo filialų materialinė bazė. Įsigyta smulkaus inventoriaus, darbo priemonių. Suremontuotos Pivašiūnų filialo patalpos, Luksnėnų biblioteka perkelta į naujas patalpas, pradėtas remontas Rimėnų filiale.

2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas	
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams
SVB	176	128	48
VB	22	10	12

MF	21	17	4
KF	133	101	32

Visos filialų bibliotekos kompiuterizuotos, yra bevielė ryšio prieiga.

Visuose filialuose yra dokumentų kopijavimo aparatai atliekamos dokumentų kopijavimo ir skenavimo paslaugos.

3. Patalpų plotas ir lentynų apskaita

Bendras bibliotekos patalpų plotas kv. m. – 2807 kv. m.

Iš jų: naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 2782 kv. m.

Viso fondo lentynų metrų skaičius – 7250.

Atviro fondo lentynų metrų skaičius – 7092.

XI. FINANSAVIMAS

1. Paprastos išlaidos:

Iš viso – 721 319 EUR;

Darbo užmokesčiui – 583 631 EUR;

Dokumentams įsigyti – 48 192 EUR;

Knygoms – 30 192 EUR;

Periodikai – 18 000 EUR;

Statyboms, pastatams – 0 EUR;

Automatizacijai – 0 EUR;

Kitos išlaidos (įmokos soc. draudimui, patalpų nuomai, komunalinėms paslaugoms, smulkiam remontui, dokumentų įrišimui) – 89 496 EUR.

2. Pajamos ir finansavimas

Iš viso – 721 849 EUR;

Biudžeto lėšos (steigėjo, valstybės) – 708 519 EUR;

Iš LR kultūros ministerijos – 30 192 EUR;

Iš savivaldybės: iš viso, knygoms, periodikai – 18000 EUR;

Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 530 EUR;

Programų, projektų lėšos – 12 800 EUR.

XII. IŠVADOS IR TIKSLAI

- ✚ Bibliotekų tinklas nepakito: veikė VB ir 32 filialai. Du iš jų miestuose ir 30 kaimo vietovėse. Viešosios bibliotekos ir jos filialų paslaugomis naudojosi 7812 vartotojų, iš jų 1951 vaikai. Sulaukta 78954 lankytojų, iš jų 23841 vaikas.
- ✚ Sudarytos geros sąlygos darbuotojams kelti kvalifikaciją, ugdyti profesionalumą. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją kėlė 40 bibliotekos darbuotojų.
- ✚ SVB suorganizuoti 890 renginių, iš jų 494 dokumentų parodos. Biblioteka sėkmingai bendradarbiavo su savivaldybės įstaigomis, organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.
- ✚ Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai puikiai pasirodė tradicinėje respublikinėje skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Alytaus rajono SVB komanda užėmė antrą vietą visoje respublikoje.
- ✚ Visos sistemos bibliotekos modernizuotos ir kompiuterizuotos, lankytojams sudarytos sąlygos naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis, gyventojai nuolat skatinami išmokti ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, teikiamos konsultacijos.
- ✚ Bibliotekininkai mokė ir konsultavo lankytojus kompiuterinio raštingumo klausimais, mokė, kaip naudotis elektroninėmis viešojo sektoriaus paslaugomis. 2021 metais dalyvaujant projekte „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo Alytaus rajone apmokyti 382 gyventojai.
- ✚ 2021 m. buvo atnaujinti Miklusėnų ir Kumečių filialų viešieji interneto prieigos taškai (VIPT). Atnaujinta Mokymų klasė VB.
- ✚ 2021 m. stiprindama bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis, dirbdama su partneriais projektuose, vykdydama įvairias kūrybines ir literatūrines programas bei veiklas, biblioteka prisidėjo prie įvairių vartotojų grupių skaitymo motyvacijos didinimo, augo pasitikėjimas biblioteka.

Tikslai:

Ateinančiais metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas SVB tinklo optimizavimui, filialų infrastruktūros gerinimui, naujų informacinių technologijų sklaidos užtikrinimui ir teikiamų paslaugų įvairovei.

Bus efektyviai panaudojami pagal Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžinerinis, kūrybinis, programavimo ir eksperimentinis paketai. Dar 2020 m. visi trys paketai buvo išskirstyti po

didžiuosius filialus (Simno ir Daugų filialuose). 2021 m. gautas eksperimentinis paketas įrengtas Simno bibliotekoje. 2021 m. Programavimo paketas perkeltas į Butrimonių gimnaziją. 2022 metų pačioje pradžioje iš Daugų filialo Kūrybinis paketas bus perkeltas į Simno filialą. Vėliau rotacijos būdu keisis tarp kitų filialų ir sudarys sąlygas šių bendruomenių gyventojams naudotis inžinerinius gebėjimus lavinančiais konstruktoriais, robotikos rinkiniais, taip pat darbui su virtualiosios realybės akiniais ir kt. įrenginiais. Visų šių paslaugų tikslas – skatinti naujų produktų ir paslaugų atsiradimą įvairiose vietovėse, nepaisant esamos infrastruktūros ar ekonomikos lygio.

Bus kuriamos naujos edukacinės programos, ypatingą dėmesį skiriant vaikų ir jaunimo edukacijai. SVB rengs paraiškas ir kitą projektinę dokumentaciją teiks įvairių programų finansavimui gauti. Tikimės, kad dalyvavimas projektinėje veikloje suteiks galimybių išplėsti teikiamų paslaugų spektrą, kurios padėtų sumažinti kaimo bibliotekų vartotojų informacinę, kultūrinę atskirtį. Bus siekiama plėtoti bibliotekų paslaugas, skatinančias inovacijų plėtrą, gerosios patirties ir naujovių sklaidą.

Ieškosime galimybių papildomam finansavimui gauti, dalyvaudami įvairiose programose ir projektuose, plėsimė tarpinstitucinius bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius.

Parengė:

Jūratė Šalaševičienė

Bibliotekininkystės ir fondų organizavimo skyriaus vedėja

Tel.: (8 315) 52 204

El. p. vadyba@alytus.rvb.lt

